

LA VETLLADA.

SETMANARI POPULAR

A la hora en que 'l nostre Setmanari arrivará á las mans de nostres benévolos lectors, tindrán tots segurament noticia del bárbaro atentat comés pels *civilisats* de Roma contra las venerables relíquias del gran Papa Pio IX, d' eterna memòria. La indignació que sentírem nosaltres tan bon punt lo telégrafo 'ns comunicá tan trista nova, pensém que sentirian també tots los nostres lectors y bons amichs, condemnant y execrant de cor l' acte inic peace que 's tractava de portar á cap, y adherintse novament ab entussiasme á la Santa Sede. Per aixó creyent interpretar fidelment los sentiments de nostres amichs enviarem á la Santedad del gran Papa Lleó XIII la següent

PROTESTA Y ADHESSIÓ,

QUE 'L DIRECTOR, REDACTORS Y LECTORS DE LA VETLLADA, SETMANARI CATÓLICH DE GIRONA, ENVIAN AL PAPA LLEÓ XIII AB MOTIU DEL INAUDIT AGRAVI INFERIT PELS REVOLUCIONARIS DE ROMA Á LA MEMORIA DE PIO NOVÉ Y AL PONTIFICAT.

Santíssim y amadíssim Pare: La trista nova de lo que acaba de succehir en Vostra Ciutat estimada, al sér trasladat á la Basílica de S. Llorens lo cadáver de Vostre memorable antecessor, ha ferit profundament los nostres cors y 'ns ha umplert de gran indignació. No creyam que la revolució portés la seva ràbia y furor hasta 'l punt de cométrer actes semblants, dels quals s' avergonyirian fins las tribus salvatges, que habiten los boscos y 'ls deserts de l' Àfrica.

Aqueix acte dels revolucionaris italians es un sacrilegi horrible, un atentat enorme, un crim incalificable. Ensemps han sigut ultrajadas la sagrada Persona de Pio Nové y Vostra Persona sagrada. Ensemps han sigut vilipendiats lo Pontificat, nostra Mare la Iglesia y nostre Senyor Jesucrist.

De totes las parts del mon s' alsa ja la veu poderosa dels catòlichs en so de protesta. Ferits en las fibras mès delicadas del cor están fent la demostració mès valenta dels sèus sentiments religiosos. ¡Baldament, Santíssim Pare, pogueseu realisar los desitjs que 'ls animan! No, no estariau mès entre cadenes, no tindriau que viurer en mitj dels sectaris, no presenciariau mès crims com lo que estém plorant.

Lo Director, Redactors y Lectors de LA VETLLADA, Setmanari Catòlich de Girona, s' uneixen íntimament á totes y á cada una de las protestas, que de las quatre parts del mon Vos envian en aquests dias Vostres amantíssims fills.

Lo Director, Redactors y Lectors de LA VETLLADA, fills també molt amants de la Iglesia, del Pontificat y de Vos, que 'ls representeu, protestan ab totes las sevas forses contre l' acte sacríleg, salvatje, vandàlich, criminal, que las sectas acaban de realisar en Roma devant las venerables despullas de Pio Nové.

Lo Director, Redactors y Lectors de LA VETLLADA Vos prometém sumisió absoluta, adhesió incondicional á Vostra doctrina y á Vostres actes, perque Vos sou 'l Mestre de la veritat, lo Pastor universal, lo Vicari de Jesucrist.

Y tots, Beatíssim Pare, agenollats á Vostres sagrats peus Vos demaném humilment vostra Santa y paternal Benedicció.

Girona 19 de Juliol de 1881.

Segueixen las firmas.

LA CARITAT.

Flor preciosa nascuda en los delitosos vergers de la Iglesia Católica, nodrida ab la sava preciosa de la Sang de Cristo y perfumada ab los riquíssims olors d' aquest llicor diví.

En va es buscar eixa hermosa virtut en las nacions idòlatras en las quals la deificació de las passions y las mateixas institucions políticas arrastravan á la criatura als abims del luxo, de la vanitat y del egoisme. La filosofia cercava devades lo modo de combátrer perillósas tendencias, afavoridas per la religió y per la lley. Xenofonte, Platon, Aristóteles havian contat lo robo y la esclavitut entre 'l número dels modos d' enriquirse; las doctrinas epicúreas tot ho invadian; los llassos de verdadera germanó eran refusats y tota idea de justicia y de dret natural violada per l' abus de la forsa bruta.

Llavors aparagué 'l Redemptor sobre la terra y la infernal cridòria de la falsa filosofia y las maledicçions del paganisme fóren ofegadas per las paraulas divinas de Jesucrist que deyan: *Benaventurats los que pateixen persecució per la justicia, puix d' ells es lo regne del cel. Estimeu á vostres enemichs, y pregeu pels que vos perseguexen.*

Aquestas paraulas semblants á la clara llum que il·lumina de sopte una tonebrosa estància, indicaren la radical transformació que anavan á realisar en lo mon las celestials doctrinas de sòn Redemptor.

Desde llavors fóu la caritat contada com una de las més prehuadas virtuts de la Iglesia Católica, y no pot gloriarse de sèr bon fill de tan bona Mare qui no la posseeix y no la practica següint l' exemple que 'ns doná Jesucrist.

La caritat nos mana perdonar las injúrias de nostres enemichs, y aquest es precisament l' acte més heróich y més sublim de tal virtut. Certament que costa molt treball reprimirse y tencar en lo fondo del ànima 'ls sentiments de la venjansa y del odi per una injúria rebuda, pero aixis es precis ferho puix tal es la voluntat de Deu. Ell ho vol, y aquest precepte fundat en totas las lleys divinas es

tan antich com la verdadera religió. Existeix en la lley natural y en la lley escrita, lo mateix que en la de gracia.

Los fariseus corrompent la lley de Moisés deyan: *amareu á vostre próxim y aborrireu á vostre enemich*, puix creyan que 'l precepte d' amar al próxim los deixava en llibertat d' aborrir y de perseguir á sos enemichs; per aixó 'l Salvador volguent donar á enténdrer que la caritat que ell ensenyava no era una caritat humana y natural digué també: *si estimeu als que vos aman jquina recompensa tindreu? ¿no ho fan los mateixos publicans? Y si saludeu tan sòls als vostres germans jqué feu de mès? ¿no fan aixó mateix los gentils?* (1)

Si tal es, pues, la voluntat de Deu no hi ha que duptar, no hi ha que buscar excusas pera justificar y ocultar una venjansa que ell reproba.

Certament que es molt costós y molt dur, lluny de nosaltres lo negarho, aquest sacrifici; que es una cosa penosíssima y que fins subleva 'l cor del home. En efecte: qui ha rebut públicas ofensas, qui ha sigut blanch de falsas y fins deshonrosas acusacions, qui ha sigut maltractat en tot lo que mès estima 'l seu cor, ¿cóm podrá resistir á la veu de la naturalesa, que se subleva poderosa demanant una justa reparació?

Mès al home cristiá li toca ofegar los impulsos de la passió y demanar l' auxili diví pera surtirne triufant. Es-cert que 'l mon tal volta 'l despreciará, mès ¿qué importa aixó si té en sòn favor la aprobació de Deu y de sa ciéncia? Y fins lo mon ha d' admirar lo sacrifici del home que perdonà generosament las injúries, puix l' espectacle edificant de moderació y de mansuetut que li oferesca ha de guanyarli per forsa tots los cors al que practica la caritat.

Pero si hi ha algú que tracti al home caritatiu d' apocat, faltat d' energia, de cobart y d' insensible á sòn honor, se li pot contestar, si es major valor y cosa més honrosa vencer á un enemich que vencers á sí mateix. Aquesta sola idea presentada pel més insigne orador romá bastá pera que un vencedor irritat fés

(1) S. Mateu. V. 45

trossos d' una sentència de proscripció que tenia escrita y ja firmada.

Practiquem, pues, la caritat ab los que 'ns han ofés, fém aquest hermós sacrifici, y Aquell que ha promés recompensar lo vas d' aygua donada al pobre en sòn honor, sabrá recompensar també generòsament lo cumpliment de la obra de misericòrdia mès meritòria: *Perdonar las injúrias per amor de Deu.*

Joseph Franquet y Serra.

Lo prech de la orfaneta.

Mater amabilis.

Verge divina
ay! jo m' anyor';
deume, Mareta,
lo vostre amor.

Órfana trista
al mon llansada
visch desgraciada
desqu' al mon só;
ni en ma infantesa
sentí en ma cara
de tendra mare
lo dols petó.

Donchs si ara en busca
d' una caricia,
sadoll desficia
mon pobre cor
y amor no troba
l' ànima inquieta
deume, Mareta,
lo vostre amor.

Jo visch d' almoyna
visch de bona obra,
ay! de sér pobra
no 'm sento, no;
que l' que jo sento
n' es malangía,
jo nit y dia
sento tristó'.

Ay Verge santa!
que 'm sento sola
níngu consola
lo meu dolor,
sigueu Vos mare
de l' orfaneta;

deume, Mareta,
lo vostre amor.

Quan sortir miro
la gent mudada,
jo, arreconada
pobre com só,
jay! que no envejo
vestits ni joyas,
sòls á las noyas
envejo jo;

Sòls á las noyas
que tenen mare
qui las ampare
de tot sòn cor:

puix tanta ditxa
lo Cel m' ha treta
deume, Mareta,
lo vostre amor.

Si ella vivia,
mès qu' ab pobresa
ni cap príncep a
fóra com jo.

Caritat bona
ja 'n trobo encara,
amor de mare
no 'n trobo no.

Verge divina
á Vos m' entrego:
ay! jo Vos prego
de tot mòn cor,
que siau mare
de l' orfaneta,
deume, Mareta
lo vostre amor.

Francisco Presas y Alibern,

LA CLASSE TREBALLADORA Y LA IGLESIA CATÓLICA.

II.

La llibertat, de que gosan los treballadors avuy dia, es un altre dels fruyts preciosos que la Iglesia santa ha produhit en lo mon.

Si la classe pobre, á la qual d' un modo especial me dirigesch, comprengués lo be inmens, que l' hi ha fét la Iglesia, lliurantla del pesadíssim jou de la esclavitut, segurament que no la miraria com una madastra cruel y opressora, si no com una mare la mès amant dels sòus fills.

Pera instruir sobre un punt tan interessant á aqueixa classe, á la qual compadesch ab totas las veras del cor, al véurerla seduida y enganyada per las falsas teorías y doctrinas perversas de nostre temps, no faré mès que obrir lo llibre de la Historia, las páginas del qual ensenyan que avans de venir Jesucrist al mon los treballadors eran infelissons y desgraciats esclaus, y que no pogueren respirar l' aire suau y deleitos de la verdadera llibertat fins que 'l Cristianisme, la Iglesia Católica, la Religió verdadera va fer trossos de las sevas cadenas.

La societat antiga, la pagana, estava composta de diferent manera que la nostra societat. Aixis com en aquesta s' hi troben varias classes, la noble, la propietaria, la menestral, la jornalera ó treballadora, en aquella no n' hi havia mès que dos, la noble y la plebeya, la rica y la pobre, la lliure y la esclava. Eran com dos rassas ó castas d' homes, la primera de las quals disfrutava de tots los drets, de tots los privilegis, de tots los bens de la naturalesa y de totes las ventatjas socials, mentres la segona era menyspreuada, abandonada, trepitjada y tractada sempre com una manada d' irracionals. Atenas, Cartago y Roma eran paraissos plens de tota mena de delícias pels fills de la noblessa, pero pels fills del poble no eran mès que immensas presons rubleras de miseria y d' ignominia.

Venen als ulls las llàgrimas al llegir lo que diu la Historia sobre la situació dels pobres treballadors en aquells temps desditjáts. Tenian que treballar de dia y de nit fins á acabar las forsas, fins que 'l cos queya rendit pel treball y la fatiga. Lo jornal, que rebian, no era altre que alguns bocins de pa sech y alguns vasos d' aigua, es dir, l' aliment necessari pera conservar la vida y poder tornar desseguida á las sèvas penosas tareyas. La única recompensa, que esperavan, era una sèrie no interrompuda de mals tractaments y de sufriments de tota classe. Quan esclatava la guerra en la província, en la república ó imperi, tots los esclaus ó treballadors eran forsats á pendrer las armas y á volar al camp de batalla, ahont derramavan la sèva sang y perdian la vida pera defensar l' honor y 'ls interessos dels seus cruels amos y tirans. Quan se celebravan festas extraordinarias, entraban los Senyors en competencia sobre qui condiria mès esclaus al circo, al anfiteatre ó á la plassa, en quals llochs morian á centenars y á milers destrossats per las dents y las unglas de las fieras ú oprimits pels fornits brassos dels atletes mès forts. Finalment

quan ¡pobres treballadors! eran ja inútils pel treball, quan las sevas cansadas mans no podian sostenir y manejar los instruments propis del ofici á que 's dedicavan, quan per rahó de la edat los hi era impossible cumplir la tasca imposada pels seus duenyos inhumans eran degollats barbarament ó sufrian una altra classe de mort violenta.

Hasta la vinguda de Jesucrist quasi ningú va alsar la veu pera lliurar á la classe treballadora de tans mals com la tenian oprimida; al contrari las opinions y teorías, que sobre 'l particular manifestavan los filosops y oradors mès respectables aixis grechs com romans, servian pera refermar mès y mès las cadenas que sobre 'l coll del poble havia posat lo Gentilisme.

La doctrina, que ensenyá Jesucrist, va ser com la aurora del sol de la llibertat, que tan resplendenta va brillar mès tart en lo mon. L' eco de la veu divina de Jesucrist ressoná per tota la terra, pregonant que tots los homes son fills de Déu, que tots los homes son germans, que tots los homes com á bons germans deuen estimarse.

La Iglesia santa ab aqueixa doctrina de la igualtat verdadera, de la fraternitat ben estesa, de la caritat perfecta va conservar la regeneració de la classe treballadora donant un cop mortal á la esclavitut. Es veritat que aquesta no desaparagué desseguida del mitj de la societat, com haguera desitjat la Iglesia; pero també es cert que la Iglesia no la va perdre de vista, no la va deixar de petje, no va cessar de combátrerla fins haver acabat ab ella.

Seria necessari umplir molts páginas pera enumerar no mès los treballs que féu la Iglesia per espay d' alguns sigles pera conseguir la abolició de la esclavitut y per consegüent la llibertat dels pobres treballadors.

Primerament va modificar de tal manera la trista condició dels esclaus que aquests deixáren de ser ja uns instruments animats, com havien sigut fins á las horas, y comensáren á ser considerats com á homes, com á Cristians, y en concepte de tals com á iguals á n' als Senyors. Los amos acabáren de tenir sobre d' ells un poder il-limitat, siguent responsables devant de la Iglesia y de la fé de la manera que 'ls tractaven.

No contenta ab això la Iglesia exorta va continuament als cristians richs á fer per amor de Deu lo sacrifici de la manumissió dels seus esclaus. «Es just y saludable, cridava S. Gregori 'l Gran, restituir al home, á qui la naturalesa ha fet lliure, 'l benefici de la llibertat.» La veu d'

aquest S. Pare era la veu de la Iglesia en aquell temps. La ternura admirable de que 's valgué l' Apóstol S. Pau pera convencer á Filemon á que perdonés y donés llibertat á n' al seu criat Onesimo, era la ternura de que 's valia la Iglesia pera convencer á tots los Senyors Cristians pera que lliuressen á tots los seus esclaus.

Y quan la Iglesia tingué més poderosa influencia en lo mon, va proporcionar á tots los esclaus un medi fácil de sortir de la trista situació en que 's trobavan, decretant la llibertat en favor de tots aquells que volguessen abrassar la vida monástica.

Es tan lo que la Iglesia ha fet pera acabar de rompre las cadenes de la esclavitut, pera fer desapareixer enterament las barreras que 'l Gentilisme havia posat entre 'ls richs y 'ls pobres, que solament la edat mitjana 'ns ha deixat prop de tres cents decrets de concilis, definicions sindicals y ordenansas pontificias en favor del esclaus y dels criats.

Gracias á aqueix treball continuat de la Religió Cristiana, de la Iglesia Católica, caygueren per fí las cadenes del pobre poble y 'ls treballadors comensaren á respirar l' aire de la llibertat.

Pere Cullell, Pbre.

AMOR DE MARE

*Lo cor es dels fills que viuen,
y dels fills que han mort es l' anima*

I

Prop d' un bresolet de jonchs hont l' infant ja no hi dormia, plorava una pobre mare tota la seva desditxa.
Dintre 'ls llensolets d' Hol-landa l' hi sonreya fa pochs dies lo fill de lo seu cor, que altre mes bell no n' hi havia. La mare, folla d' amor, en sos brassos lo prenia, contra son pit l' apretava, de tants petons l' enrojia, dihentli: rey de mon cor, vida de la meva vida, jo no coneixia 'l goig quan á tu no 't conexia.

Ay llum de mas esperanças!
Ay font de mas alegrías!

Pobre mare, pobre mare!
La pena la te esmortida, y omple 'l bresolet de llágrimes passantne les diades tristes.
No entra 'l sol dintre la cambra ni á dins l' anima afigida, ja per ella no hi ha festes, lo mon endolat ovira.
Y vindrán tristes y fredes de Nadal les belles fires, tornará la nit de Reys mes no portará jogines, vindrá 'l diumenje de Rams sense palma benedida.

Llasseta n' está pensant si le hi ressucitaria á son fillet lo bon Deu que es 'l mateix d' altres dies. Ja n' hi té ofert á la Verge de ses joyes la mes rica, ja n' hi té ofert á Jesús corona de plata fina. Mes lo seu fillet no torna y passan les diades tristes. Ay llum de ses esperances! Ay font de ses alegrías!

II

Aprés del jorn ve la nit, après de la nit l' aubada, après de la pluja 'l sol, la roda del mon may para. Ja havia dat moltes voltes des que llur dol esplayava dintre sa cambra soleta la mare desventurada. Desde llavores la vida la partida á la mort guanya, y aixó fa que ab dolsa veu podrém sentirla quant canta, gronxant d' un peu lo bressol, cansonetas catalanes, per dormi' un infantó y un altre que 'n te á la falda.

Tot cantant sonriu, tot sonrient l' hi cauen llágrimes, sonriu als fillets que té, plora 'l fillet que li manca.

Son dos àngels, dos estels,
de son pit nafrat lo bálsam,
son com l' arch de Sant Martí
los infants que vuy esguarda.
Los contempla embadalida
y 'ls petoneja la mare,
mes ay! llurs galletes rojes
y llur front de neu los banya.
Les besades son d' amor
las llàgrimes d' anyoransa!
Els aprompta cent joguines,
y quan aquestes los cansan
també 'ls trau les seues joyes
y ensembs van perles y llagrimes.
Les unes, cauen en terra,
al cel se 'n pujan les altres.

Ben dematinet se lleva,
ben dematinet s' afanya,
feynera quan ve la fosca,
feynera quan trenca l' auba[
mes tot estirant l' agulla
també la robeta banya:
cuita pels fillets que dormen,
plora 'l que la terra guarda.
A l' iglesia sels emporta
y allí prega ajonellada;
los anjelets que te al mon
al que te al cel encomana.
Y quant la gent los hi mira
sos ulls se negan de llàgrimes
y 'ls axeca al cel pensant
que 'l mes estimat l' hi manca.

Quant son corse regositja
l' esperit mor d' anyoransa,
que 's lo cor dels fills que viuhen
y dels fills qu' han mort es l' ànima.

Victoria Penya de Amer.

DESATINOS.

Al desclouer *El Eco Guixolense* del 17 del mes corrent, y al véurer que són segon article 's titulava «EL CATOLICISMO EN ESPAÑA», fixarem en ell nostra atenció, pero casi sospitant.

Són primer párrafo no té ni tan sòls sentit grammatical; mostra á la lleuga que está escrit per algun principiant que vol sentar plassa d' *escribidor*.

Entrarem en lo segon párrafo y al llegir en

ell que «el Catolicismo no es la verdad absoluta ni el bien supremo en religion»; comprenguerem que l' *escribidor* de tals desatinos, no solament no sab gramàtica sino ni tan sòls lo Catecisme de lo doctrina cristiana. Y per aixó no sab lo que 's diu al parlar de la esclavitut cubana en sas relacions ab la missió y ab los actes de la Iglesia, ni sab tampoch lo que 's pesca al parlar de Jesucrist y del clero. ¡Es la desventura de la època haver de qüestionar los catòlichs ab quins tractan d' ensenyar y no saben tan solament ahont tenen las orellas! ¡Miran que es molt dir que 'l clero no 's recorda de que l' Evangeli condemna la *esclavitut*, y que no pren cap empenyo pera la llibertat de mitj milió d' esclaus! ¿Sabrá l' articulista de *El Eco Guixolense* lo que es Evangelí, lo que es esclavitut, y la història de la Iglesia? .Pero ho repetim es una plaga aquesta dels *escribidors*; per ells seriam capassos de demanar á en Sagasta decrets prohibint lo ensenyar de llegir y d' escriurer en las escolas; tant es lo que temem que 's propague la mania d' *ensenyar* lo que no 's *sub*, y *enrahonar* lo que no s' *enten*!

Figúrinse Vs. lo que no dirá un articulista semblant, sobre l' interès que té 'l clero en ordre á la ensenyansa: diu que «el clero se muestra refractario á todo lo que sea instrucción». ¿Qué tal? Verdaderament los guixolenchs están d' enhorabona ab un pensador com lo que semblants barbaritats escriu, barbaritats que 's posan més de ralleu al imputar al clero que «por su culpa el formalismo lo invade todo, el fanatismo reaparece bajo el hábito del cristiano, no hay tolerancia, no hay progreso, no hay civilización....» Pero, home de Déu, ¿qué major tolerancia que sufrir los absurdos que escriu la pluma de vosté? Créu que 's pot tolerar més...?

Pero ara ve lo millor; després de no haver dit més que aquests desatinos, exclama en conclusió: «Muchas son las reflexiones á que lo indicado se prestá: 1.º Estos argumentos son decisivos...» ¿Y quins són? Arguments no n' ha exposat cap.

«La Iglesia, afegeix, no comprende su alta misión» Aixó no es argument sino una babosa calúmnia. 2.º «Qué acción moralizadora puede esperarse de un culto que en el pasado y en el presente combate las conquistas de la civilización, y no predica por la abolición de la esclavitud y el desarrollo de la enseñanza?» Aixó tampoch es argument; es simplement delirar; ningú fins are havia negat la acció moralisadora del catolicisme sino l' articu-

lista de *El Eco Guixolense*, y ab una gramática infernal per cert.

Y acaba: «3.ª *Qué puede haber de comun entre la escuela democrática...*» Ah! ja, ja! prou; no copiem mès, ja 'ns ha V. ensenyat lo bulto. Si, si, entre *demócratas* com V. y 'ls principis catòlichs no hi ha comunió de cap mena. A *demócratas* com V. 'ls homes sensats y religiosos no 'ls admeten ni d· esribents en una revendería.

Ho diem ab sinceritat: quan veyem atacat lo Catolicisme per pensadors extraviats, nos afeca; quan veyem que l'atacan *Ecos Guixolenses*.... sentim compassió per las localitats en quals hortas naixen tals *il-lustradors*.

TRASLACIÓ DELS RESTOS DE PIO IX.

Pio IX, 'l Papa inmortal, lo qui havia tingut un pontificat dels que mès ne parlarà la història, ja 's consideri la sua duració portentosa que cap altre Papa havia lograt, ja 's tingan en compte los variats y memorables fets que en ell tinguéren lloc, morí com ja saben nostres lectors lo dia 7 de Febrer de 1878 y en sòn testament manà que se 'l sepultés en la iglesia de S. Llorens *extra-muros* al costat mateix de la pedra que conserva algunas gotas de la sanch del il-lustre levita. A la sua mort se 'l sepultá provisionalment en la iglesia del Vaticano fins y á tant que s' hagués construit lo modest monument, que ell disposá fós senzillissim y quals gastos en cap manera podian excedir de quatre cents escuts. Acabada ja la obra 's feu la traslació de son cadáver la nit del 12 del present mes, prévia la venia de S. S. lo Papa Lleó XIII. No s' havia convidat mès que al Capítol del Vaticano, al de S. Llorens y als Prelats de Cort Pontifícia. No obstant al saber lo poble romá la noticia, volgué donar també una proba del afecte que tenia al Papa, que tant havia fet pera la sua prosperitat. Al efecte 's reuní en la plassa del Vaticano esperant que sortís lo cadáver pera accompanyarlo. Mentre tant en la iglesia 's verificava la exumació del mateix á presencia dels alts dignataris de la Cort Pontifícia, del rector de la iglesia de S. Llorens y del Protonotari Apostòlich, lo qual doná fé del acte. Fóu portat lo cadáver á la capella del cor, en la qual se cantáren las preces de difunts; y després de la absolució fóu col-locat en un cotxe tirat per quatre caballs y adornat de la manera que s'acos-

tuma en casos semblans. Al sortir de la iglesia quedá instantaneament il-luminada la plassa del Vaticano, la qual estava plena de gom á gom. Mès de tres mil catòlichs ab atxas s' agregáren á la comitiva, accompanyant al cadáver fins á la iglesia de S. Llorens. Tots los balcons y finestras del tránsit estavan també plens de gent é il-luminats, donant aixis una prova de sòn amor al Pontificat.

Pera fer mès lluhida la festa Deu permeté que 'ls lliberals contribuissen també ab sas impías manifestacions. Alguns centenars de *despreocupats* y partidaris del *llibre pienso* se reuniren en los carrers y plassas per hont havia de passar lo cadáver y ab críts de *viva 'l rey!* *viva Garibaldi!* *mori 'l Papa!* accompanyavan las oracions dels catòlichs. Veyent que eran inútils aquestas manifestacions, y que 'ls catòlichs despreciavan los seus críts, los atacáren á pedradas y bastonadas obligant als que anavan á la professó á posarse á la defensiva. En mitj d' aquest abalot un grupo de *valents* atacá 'l cotxe ab la intenció d' apoderarse del cadáver, pero en gran número los accompanyants ho impediren, defensantlo ab las atxas encésas, úniques armes que portavan, y obligant als lliberals á retirarse. Mentre tant la professó arrivá á la iglesia de S. Llorens en la que fou rebuda per alguns Cardenals, lo Capítol de la iglesia y molts religiosos. Després dels responsos y' absolució fóu sepultat lo cadáver, comensant luego las missas en la major part dels altars. Lo govern al acabarse la professó enviá algunas forses pera restablir l' ordre, que tan bè haguera pogut conservar, pero que s' alterá per la sua inercia, y qui sab si fins per la sua excitació.

Aquest acte que ha omplert de greu dolor é indignació 'l cor dels verdaders catòlichs, ha demostrat altre vegada del modo mès convincent que 'l Pontificat no té aquella llibertat que li estan necessaria y sens la qual no pot cumplir del modo que déu la missió que li encomaná sòn Fundador Jesucrist. Ja veuhen, donchs, los indiferents quanta rahó té nostre bondadós Pontífice Lleó XIII al reivindicar los drets de la Santa Se de sobre sos dominis temporals y absoluta independència, y la obligació que tenim los catòlichs de dirigir tots nostres esforsos pera retornar á la Iglesia son esplendor, sa magnificència y tot lo que tant iniquament li ha sigut arrebatat.

Crónica General.

S' ha iniciat á Barcelona una peregrinació espanyola á la Terra Santa. S' ha constituit ja en la mateixa ciutat la junta organisadora, composta de persones molt respectables. Lo dia 26 de Setembre surtirá de Barcelona un vapor que portarà 'ls peregrins fins á Jaffa. Lo preu de passatje es de 150 duros, en 1.ª classe y 100 en 2.ª. Ab aquests preus s' inclouen los gastos ordinaris que s' han de fér á Palestina. No s' admetterán més que 300 peregrins. Pera formar part d' aquesta peregrinació s' han de dirigir á la Secretaria del bisbat de Barcelona, Administració de la *Revista Popular* ó llibreria de D. Joseph Mañá, Barcelona.

—Dias enrera al passar per lo portal del Carme una dona d' edat avansada á la qual podrian molt ben coneixer los vigilants de consums, puix que casi cada dia passa per lo mateix portal, fóu detinguda ab lo pretext de que portava occult algun objecte que devia pagar drets. La pobre dona pateix d' una hernia molt voluminosa, qual abultament prengueren los empleats per algun efecte que volia entrar fraudulentament. Fóren inútils las esplicacions que doná als empleats, los quals la obligaren á entrar á la casilla en la que una dona que tenen per aquests casos la registrá completament, no sens ocasionarli forts dolors ab lo poch cuidado que tenia al cumplir lo seu càrrec. Si deuhen evitarse registres tan escrupulosos de personas ja coneigudas y á las quals may se 'ls hi ha descubert cap frau com lo que 's volia evitar, y més després que han donat explicacions satisfactorias, deuhen del tot prohibirse registres, ab los quals se ocasionan á la persona registrada, dolors, que si son temibles per los sentits que són, més temibles deuhen ser per los fatals resultats que podrian ocasionar. Agrahiriem al Sr. Arcalde que procurés enterarse d' aquest assunto y posarhi 'l degut correctiu.

—Lo dilluns vinent, ajudant Deu, se celebrará á Vich la projectada manifestació proteccionista, la qual sembla que serà molt lluhida. Lo Sr. President de la Junta que té l' encàrrec d' organizarla 'ns ha tramés una atenta comunicació, convidantnos pera pender part en la mateixa. No cal pas dir que nosaltres, amants de la prosperitat de nostra Pàtria, nos hi adherim ab ver entusiasme y desitjém que aquestas demo-

tracions de lo que 'l país desitja y necessita fassen obrir los ulls al Gobern y 'l determinen á protegir los interessos de sos governats.

—Havem rebut una carta firmada per un *Sacerdo e suscriptor*; com que en ella se 'ns fan indicacions molt graves li supliquem se prenga 'l firman la molestia d' acostarse á la redacció, á fí y efecte de pender de comú acort las midas que 's cregan necessarias pera prevenir lo perill que indica

—Ab aquest número accompanyém un prospecte de la casa expendedora principal, Valentin y Comp.^a d' Hamburgo, referent á la loteria alemana, del qual podrán enterarse nostres lectors.

Butlletí religiós

QUARANTA HORAS.—Demá comensarán en la iglesia de las Bernardas Las horas d' exposició serán: al matí de 8 á 12 y á la tarde de 5 1/2 á 8 1/2. Los demés días, al matí de 8 á 11 1/2 y á la tarde de 6 1/2 á 8 1/2.

—Demá los terciarios de Ntra. Sra. del Carme obsequiarán á sa Patrona en sa propia iglesia com en los anys anteriors. Comensarán las missas á las 5; á las 10 se cantará un solemne ofici y á la tarde 's fará la funció de costum en la que predicará Mossen Pere Collell.

—Dilluns en la Iglesia del Hospital se celebrará la festa de S. Jaume. Al matí hi haura missas de las 5 á las 11 1/2 y á las 10 ofici solemne. Á la tarde hi haurá rosari y sermó que dirá un P. Missionista.

—Dimars, festa de Sta. Anna en la iglesia de S. Feliu se celebraran missas en l'^a altar de la Santa.

Mercat de Girona del 23 de Juliol de 1881.

BLAT blancal de la Selva de 19 á 20 pessetas quarta. — Blat fort d' Ampurdá de 15 á 17.—Mestall de 13 á 14.—Sévol de 11 á 12.—Ordi, de 8 á 9.—Cibada de 8 á 8'50.—Bessas de 11 á 12.—Blatdemoro, de 11 á 12.—Mill de 13 á 13'50.—Fajol de 11 á 11'50.—Fabas de 12 á 13.—Llegums de 11 á 12'50.—Fasols de 18 á 19.—Ciurons de 22 á 40.—Panís de 16 á 17'50.

VINS. AMPURDÁ. Culera, Llansá, Espolla, Rabós, Garriguella y Vilajuiga: negre de 44 á 56 pessetas carga. Garnatxas de 70 á 80; Rancis de 75 á 80. AMPURDÁ BAIX: Viladesens, Camallera, Vilahur, Gahusas Garrigás y Vilopriu; Negres de 34 á 46 pessetas carga; Garnatxas de 58 á 66: Rancis de 64 á 72.

OLI: á 9 pessetas mallal.

FARINA: 1.ª classe de 17'50 á 20 pessetas quintá 2.ª classe de 14 á 17 3.ª classe de 9 á 14.

OUS de 28 á 30 quartos dotzena.

BESTIAR: Bous de 1'50 á 1'75 pessetas carnicera Xay: del pais á 2'50:

Los preus exposats son tots lliures de drets de portas.